

ผลคำวินิจฉัยคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า
กรณีผลการพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ช. และกลุ่มบริษัท ว.

ระหว่าง	บริษัท ช.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ขออนุญาตรวมธุรกิจ
	กลุ่มบริษัท ว.	ผู้ประกอบการธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจ

คำขออนุญาตรวมธุรกิจ

ด้วยบริษัท ช. ได้ยื่นแบบคำขออนุญาตรวมธุรกิจ ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ ต่อสำนักงานคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๗ เพื่อขอให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า (กขค.) พิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ช. และกลุ่มบริษัท ว. ก่อนกระทำการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ข้อเท็จจริง

ข้อเท็จจริงประกอบการพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ช. และกลุ่มบริษัท ว. มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ข้อมูลของผู้ประกอบการธุรกิจ

๑.๑ ผู้ประกอบการธุรกิจที่ขออนุญาตรวมธุรกิจ

บริษัท ช. (ผู้ขออนุญาต) เลขทะเบียนนิติบุคคล xxxxxx จดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ในประเทศลักเซมเบิร์ก เป็นนิติบุคคลเฉพาะกิจ (Special Purpose Vehicle: SPV) ซึ่งถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อการรวมธุรกิจในครั้งนี้ ในปี ๒๕๖๖ มีรายได้รวมทั่วโลกประมาณ x,xxx,xxx ล้านบาท^๑ และรายได้จากบริษัทที่มีการจดทะเบียนในประเทศไทย x,xxx ล้านบาท^๒

^๑ ข้อมูลรายได้ดังกล่าวเป็นการคำนวณรายได้โดยไม่เป็นทางการ เนื่องจากบริษัท ค. ไม่ได้รวบรวมการเงินของบริษัทในพอร์ตโฟลิโอ และมีหมายเหตุดังต่อไปนี้ ได้แก่ (๑) รายได้ดังกล่าวเป็นรายได้ของปีงบประมาณที่สิ้นสุดในปี ๒๕๖๖ (FY๒๐๒๓) (๒) รายได้ของปี ๒๕๖๖ สำหรับบางบริษัทยังไม่มีงบเปิดเผยออกมา (๓) รายได้ของหลายบริษัทที่ใช้สกุลเงินเดียวกันอาจมีการแปลงอัตราแลกเปลี่ยนในอัตราที่แตกต่างกัน (๔) บริษัทบางแห่งมีปีงบประมาณสิ้นสุดในช่วงเวลาอื่นที่ไม่ใช่วันที่ ๓๑ ธันวาคม (๕) เนื่องจากกองทุนที่บริหารโดยบริษัทในเครือของ บริษัท ค. มีการเข้าซื้อและขายบริษัทต่าง ๆ อย่างต่อเนื่องจึงทำให้รายได้อาจเปลี่ยนแปลงได้

^๒ เนื่องจากบริษัท ช. เป็นนิติบุคคลเฉพาะกิจ จึงไม่มีรายได้หรือการดำเนินธุรกิจของตนเอง รายได้ข้างต้นจึงเป็นรายได้ของ บริษัท ค. ซึ่งเป็นบริษัทในพอร์ตโฟลิโอลงทุน (Investment Portfolio) ที่เป็นเจ้าของและควบคุมบริษัท ช. โดยอ้อม

บริษัท ช. (ผู้ขออนุญาต) เป็นบริษัทในกลุ่มบริษัท ค. ซึ่งเป็นกองทุนและผู้จัดการสินทรัพย์ทางเลือกระดับโลก (Global Alternative Asset Manager) มีสำนักงานใหญ่อยู่ที่กรุงวอชิงตัน ดี.ซี. สหรัฐอเมริกา โดยกลุ่มบริษัท ค. ประกอบธุรกิจบริหารกองทุนทั่วโลกใน ๓ สาขาการลงทุน ได้แก่ (๑) Global Private Equity ได้แก่ การลงทุนในหุ้นของบริษัทที่ไม่ได้จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์ (Corporate Private Equity) กองทุนอสังหาริมทรัพย์ (Real Estate Funds) และกองทุนทรัพยากรธรรมชาติ (Natural Resource Funds) (๒) Global Credit ได้แก่ เครดิตสภาพคล่อง (Liquid Credit) เครดิตที่มีสภาพคล่องต่ำ (Illiquid Credit) และเครดิตสินทรัพย์ที่จับต้องได้ (Real Assets Credit) (๓) Investment Solutions ได้แก่ การลงทุนประเภทเงินร่วมลงทุนผ่านโครงการกองทุน (Private Equity Fund of Funds Program) ซึ่งรวมถึงกองทุนที่ลงทุนโดยตรง และการร่วมลงทุนที่เกี่ยวข้อง (Primary Fund, Secondary and Related Co – Investment Activities)

ทั้งนี้ ในการรวมธุรกิจในครั้งนี้ บริษัท ช. (ผู้ขออนุญาต) จะเข้าซื้อหุ้นในกลุ่มบริษัท ว. (กลุ่มผู้ถูกรวมธุรกิจ) ผ่านบริษัทในกลุ่มจำนวน ๓ บริษัท ได้แก่

- ๑) บริษัท บ.๑ ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดตั้งตามกฎหมายไอร์แลนด์ สหรัฐอเมริกา
- ๒) บริษัท บ.๒ ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดตั้งตามกฎหมายของรัฐเดลาแวร์ สหรัฐอเมริกา
- ๓) บริษัท บ.๓ ซึ่งเป็นบริษัทที่จัดตั้งตามกฎหมายของรัฐเดลาแวร์ สหรัฐอเมริกา

ผู้ขออนุญาตและกลุ่มของผู้ขออนุญาตซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในต่างประเทศ มีบริษัทย่อยที่ถือเป็นผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ในประเทศไทย ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๔ บริษัท ได้แก่

- ๑) บริษัท ช.๑ เลขนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจการผลิตเคมีภัณฑ์ อนินทรีย์ขั้นมูลฐานอื่น ๆ โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้จำนวน xxx,xxx,xxx บาท
- ๒) บริษัท ช.๒ เลขนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจการผลิตผลิตภัณฑ์เคมีอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่น โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้จำนวน xxx,xxx,xxx บาท
- ๓) บริษัท ช.๓ เลขนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจการประเมินความเสี่ยงภัย และมูลค่าความเสียหาย โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้จำนวน xx,xxx,xxx บาท
- ๔) บริษัท ช.๔ เลขนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจให้คำปรึกษาด้านการบริหารจัดการอื่น ๆ ซึ่งมีได้จัดประเภทไว้ในที่อื่นโดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้จำนวน xxx,xxx,xxx บาท

๑.๒ ผู้ประกอบการที่ถูกรวมธุรกิจ

กลุ่มบริษัท ว. (กลุ่มผู้ถูกรวมธุรกิจ) ประกอบกิจการที่เกี่ยวกับการรักษาโรคไต (Kidney Care Segment) อยู่ภายใต้บริษัท ก. โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้รวมทั่วโลกประมาณ xxx,xxx ล้านบาท และรายได้ในประเทศไทย x,xxx ล้านบาท ทั้งนี้ การรวมธุรกิจในกรณีนี้จะมีบริษัทในกลุ่มบริษัท ว. จำนวน ๗ บริษัท เป็นผู้ประกอบการที่ถูกรวมธุรกิจ โดยมีรายละเอียดดังนี้

- ๑) บริษัท ว.๑ เลขนิติบุคคล xxxxxxxx จดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศเนเธอร์แลนด์ ประกอบธุรกิจเป็นบริษัทโฮลดิ้ง (Holdings Company)
- ๒) บริษัท ว.๒ เลขนิติบุคคล xxx-xxx.xxx.xxx จดทะเบียนจัดตั้งที่ประเทศสวิตเซอร์แลนด์ ประกอบธุรกิจการผลิตและพัฒนาผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพ ผลิตภัณฑ์ยา และเครื่องมือแพทย์
- ๓) บริษัท ว.๓ เลขนิติบุคคล xxxxxx จดทะเบียนจัดตั้งที่สหรัฐอเมริกา ประกอบธุรกิจบริษัทโฮลดิ้ง (Holdings Company)
- ๔) บริษัท ว.๔ เลขนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx จดทะเบียนจัดตั้งที่สหรัฐอเมริกา ประกอบธุรกิจบริษัทโฮลดิ้ง (Holdings Company)
- ๕) บริษัท ว.๕ เลขนิติบุคคล xxxxxxxx จดทะเบียนจัดตั้งที่สหรัฐอเมริกา ประกอบธุรกิจบริษัทโฮลดิ้ง (Holdings Company)

๖) บริษัท ว.๖ เลขนิติบุคคล xxxxxx จัดทะเบียนจัดตั้งที่สหรัฐอเมริกา ประกอบธุรกิจ บริษัทโฮลดิ้ง (Holdings Company)

๗) บริษัท ว.๗ เลขนิติบุคคล xxxxxx จัดทะเบียนจัดตั้งที่สหรัฐอเมริกา ประกอบธุรกิจ บริษัทโฮลดิ้ง (Holdings Company)

ทั้งนี้ กลุ่มผู้ถูกรวมธุรกิจซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งบริษัทในต่างประเทศมีบริษัทย่อย ที่ถือเป็นผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ในประเทศไทย ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๒ บริษัท โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑) บริษัท ก.๑ เลขนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจการผลิตเภสัชภัณฑ์ และเคมีภัณฑ์ที่ใช้รักษาโรค โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้จำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท

๒) บริษัท ก.๒ เลขนิติบุคคล xxxxxxxxxxxx ประกอบธุรกิจร้านขายปลีกสินค้าทางเภสัชภัณฑ์และเวชภัณฑ์โดยในปี ๒๕๖๖ มีรายได้จำนวน x,xxx,xxx,xxx บาท

๒. ข้อมูลการรวมธุรกิจ

๒.๑ วิธีการรวมธุรกิจ

ภายใต้ข้อตกลงตามสัญญาซื้อหุ้น ฉบับลงวันที่ ๑๒ สิงหาคม ๒๕๖๗ บริษัท ช. จะเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดของกลุ่มบริษัท ว. โดยให้บริษัทในกลุ่มบริษัท ช. จำนวน ๓ บริษัท ได้แก่ บริษัท บ.๒ บริษัท บ.๓ และบริษัท บ.๑ ดำเนินการเข้าซื้อหุ้นของบริษัทในกลุ่มบริษัท ว. จำนวน ๗ บริษัท โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑) บริษัท บ.๑ จะเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดจำนวน ๓ บริษัท ได้แก่ บริษัท ว.๑ บริษัท ว.๒ และบริษัท ว.๓

๒) บริษัท บ.๒ จะเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดในบริษัท ว.๔

๓) บริษัท บ.๓ จะเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดจำนวน ๓ บริษัท ได้แก่ บริษัท ว.๕ บริษัท ว.๖ และบริษัท ว.๗

ทั้งนี้ การรวมธุรกิจดังกล่าวคาดว่าจะมีมูลค่าการรวมธุรกิจ x,xxx,xxx,xxx เหรียญสหรัฐ^๓ หรือประมาณ xxx,xxx ล้านบาท^๓

๒.๒ โครงสร้างการถือหุ้นภายหลังการรวมธุรกิจ

ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัทในกลุ่มผู้ขออนุญาตจะมีสัดส่วนหุ้นในกลุ่มผู้ถูกรวมธุรกิจ ร้อยละ ๑๐๐

๒.๓ ระยะเวลาดำเนินการรวมธุรกิจ

ผู้ขออนุญาตจะดำเนินการรวมธุรกิจ ภายหลังจากที่เงื่อนไขต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องสำเร็จครบถ้วน และได้รับอนุญาตให้ดำเนินการรวมธุรกิจจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ซึ่งผู้ขออนุญาต คาดว่า จะใช้เวลาในการรวมธุรกิจประมาณ ๔ เดือน จะเสร็จสิ้นภายในช่วงปลายปี ๒๕๖๗ หรือช่วงต้นปี ๒๕๖๘

๒.๔ วัตถุประสงค์การรวมธุรกิจ

ผู้ขออนุญาตชี้แจงว่า การรวมธุรกิจข้างต้นถือเป็นโอกาสในการลงทุนทางธุรกิจสำหรับ บริษัท ค. โดยมีวัตถุประสงค์การรวมธุรกิจ คือ การได้รับผลประโยชน์จากการลงทุนในธุรกิจที่มีศักยภาพ และมีแนวโน้มที่จะมีมูลค่าสูงขึ้นในอนาคต สำหรับบริษัท ก. การรวมธุรกิจกรณีนี้เป็นเหตุสำคัญ ในการปฏิบัติการดำเนินธุรกิจของบริษัท ก. ซึ่งส่งเสริมให้เกิดความชัดเจนเชิงกลยุทธ์ ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจ และสร้างนวัตกรรม และความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการเงินทุนสู่โอกาสในการเติบโตของบริษัท ก. และกลุ่มบริษัท ว.

^๓ อัตราแลกเปลี่ยน ณ วันที่ ๒๕ กันยายน ๒๕๖๗

ประเด็นวินิจฉัย

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาประเด็นวินิจฉัยการขออนุญาตรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ซ. และกลุ่มบริษัท ว. ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการขออนุญาตและการอนุญาตการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยประเด็นวินิจฉัยแบ่งออกเป็น ๕ ประเด็นหลักดังต่อไปนี้

๑. การพิจารณาโครงสร้างผู้ถือหุ้นและอำนาจควบคุมของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาว่ามีผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจหรือไม่ รวมถึงการเข้าซื้อหุ้นดังกล่าวเป็นไปตามลักษณะการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

๒. การพิจารณาขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาว่าขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นอย่างไร

๓. การพิจารณาโครงสร้างตลาด และการประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้น ภายหลังการรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาว่าเข้าหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งต้องขออนุญาตรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ และพิจารณาว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจในประเด็นต่าง ๆ หรือไม่ ได้แก่ การกระจุกตัวในตลาด การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และการขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาด (Entry and Expansion) ผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non - Coordinated Effect) ผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) ผลกระทบต่อประโยชน์โดยรวมทางเศรษฐกิจและผู้บริโภค ผลกระทบด้านอื่น ๆ รวมถึงการประเมินประสิทธิภาพของตลาดภายหลังจากการรวมธุรกิจ

๔. การพิจารณาปัจจัยตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ อันได้แก่ ความจำเป็นตามควรทางธุรกิจ ประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ การไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และการไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

๕. การพิจารณาว่าการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ซ. และกลุ่มบริษัท ว. เห็นควรได้รับการอนุญาตให้รวมธุรกิจหรือไม่ และในกรณีที่อนุญาตให้รวมธุรกิจ จะกำหนดระยะเวลาหรือเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คำวินิจฉัย

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๑

การพิจารณาโครงสร้างผู้ถือหุ้นและอำนาจควบคุมของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาว่ามีผู้ประกอบธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจหรือไม่ รวมถึงการเข้าซื้อหุ้นดังกล่าวเป็นไปตามลักษณะการรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้พิจารณาโครงสร้างผู้ถือหุ้น อำนาจควบคุมของผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการก่อนและหลังรวมธุรกิจ ทั้งในประเด็นข้อกฎหมายและข้อเท็จจริงสามารถสรุปผลการพิจารณาได้ดังนี้

(๑) บริษัท ช. (ผู้ขออนุญาต) และกลุ่มของผู้ขออนุญาต ซึ่งจดทะเบียนจัดตั้งบริษัท ในต่างประเทศ มีผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ในประเทศไทย ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ พ.ศ. ๒๕๖๑ จำนวน ๔ บริษัท ได้แก่ ๑) บริษัท ช.๑ ๒) บริษัท ช.๒ ๓) บริษัท ช.๓ และ ๔) บริษัท ช.๔

(๒) กลุ่มบริษัท ว. (กลุ่มผู้ถูกรวมธุรกิจ) มีผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ในประเทศไทยซึ่งเกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ จำนวน ๒ บริษัท คือ บริษัท ก.๑ และบริษัท ก.๒

(๓) การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจในต่างประเทศ โดยบริษัท ช. จะเข้าซื้อหุ้น ทั้งหมดของกลุ่มบริษัท ว. โดยให้บริษัท ในกลุ่มบริษัท ช. ดำเนินการเข้าซื้อหุ้นของบริษัท ในกลุ่มบริษัท ว. ทำให้ภายหลังการรวมธุรกิจ บริษัท ช. จะได้มาซึ่งหุ้นร้อยละ ๑๐๐ ของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดในบริษัท ในกลุ่มบริษัท ว. ซึ่งมีบริษัทย่อยที่ถือเป็นผู้ประกอบการธุรกิจที่มีความสัมพันธ์กันทางนโยบายหรืออำนาจสั่งการ (Single Economic Entity) ในประเทศไทย ซึ่งถือเป็นการเข้าซื้อหรือได้มาซึ่งหุ้นที่มีสิทธิออกเสียง ณ สิ้นวันใดวันหนึ่ง เพิ่มขึ้นเกินกว่าร้อยละห้าสิบขึ้นไปของจำนวนสิทธิออกเสียงทั้งหมดของผู้ประกอบการธุรกิจอื่น ตามข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบายการบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑ จึงมีลักษณะ เป็นการรวมธุรกิจ ตามมาตรา ๕๑ วรรคสี่ (๓) แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ประกอบข้อ ๔ (๒) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การพิจารณาการเข้าซื้อสินทรัพย์หรือหุ้น เพื่อควบคุมนโยบาย การบริหารธุรกิจ การอำนวยความสะดวก หรือการจัดการที่เป็นการรวมธุรกิจ พ.ศ. ๒๕๖๑

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๒

การพิจารณาขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาว่าขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจดังกล่าวเป็นอย่างไร

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้ทำการวิเคราะห์ขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการ ที่เกี่ยวข้องกับผู้ประกอบธุรกิจที่จะรวมธุรกิจ ตามข้อเท็จจริงของแบบคำขออนุญาตรวมธุรกิจและเอกสาร หลักฐานประกอบ เพื่อกำหนดขอบเขตตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในครั้งนี้ โดยจะพิจารณาจากภาพรวมของตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) และห่วงโซ่อุปทานที่เกี่ยวข้อง ลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจแต่ละฝ่าย เพื่อกำหนดขอบเขตตลาด สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ ตามความในประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดและส่วนแบ่งตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ เพื่อการพิจารณา โครงสร้างตลาดและการประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจต่อไป โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. สินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ

๑.๑ ผู้ขออนุญาต

บริษัท ช. ซึ่งถูกจัดตั้งขึ้นเพื่อการรวมธุรกิจในครั้งนี้ ซึ่งบริษัท ช. เป็นบริษัทในกลุ่มบริษัท ค. ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรสิ่งแวดล้อมในระดับโลก ซึ่งไม่มีการดำเนินธุรกิจโดยตรงผ่านสำนักงาน หรือกองทุนใด ๆ และไม่มีการลงทุนโดยตรงในบริษัทในประเทศไทย การดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท ค. ในประเทศไทยมีเพียงบริษัทลูก จำนวน ๔ บริษัท ได้แก่ บริษัท ช.๑ บริษัท ช.๒ บริษัท ช.๓ และบริษัท ช.๔

๑.๒ ผู้ถูกรวมธุรกิจ

กลุ่มบริษัท ว. ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการรักษาโรคไต (Kidney Care Segment) อยู่ภายใต้บริษัท ก. ซึ่งเป็นบริษัทผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพ และจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการรักษาผู้ป่วยโรคฮิโมฟีเลีย โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง โรคติดเชื้อ โรคไต ภาวะบาดเจ็บ โรคเรื้อรังอื่น ๆ และโรคเฉียบพลันอื่น ๆ

การประกอบธุรกิจหลักของกลุ่มบริษัท ว. คือ การผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการบำบัดทดแทนไต (Renal Replacement Therapy: RRT) อย่างไรก็ดีตาม ผลิตภัณฑ์ของกลุ่มบริษัท ว. สามารถแบ่งออกเป็นผลิตภัณฑ์ย่อย ได้แก่

(๑) การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) คือ การบำบัดรักษาโรคไต โดยใส่น้ำยาล้างไต (Dialysis Fluid/Dialysate) เข้าสู่ช่องท้องทางสายท่อพลาสติก (สายท่อน้ำล้างไต)

(๒) การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Haemodialysis: HD) คือ การบำบัดทดแทนไตประเภทหนึ่งที่เกิดของเสียของผู้ป่วยจะถูกป้อนเข้าไปยังเครื่องไตเทียมและถูกฟอกผ่านการแลกเปลี่ยนกับของเหลวอื่น (น้ำยาล้างไตหรือของเหลวทดแทน) ทางตัวกรองเครื่องฟอกไต (Dialyser)

(๓) การฟอกเลือดชนิดต่อเนื่อง (Continuous Renal Replacement Therapy: CRRT) คือ การบำบัดทดแทนไตประเภทหนึ่ง ซึ่งอาศัยหลักการเดียวกันกับ HD แต่เป็นการรักษาอย่างต่อเนื่องตลอด ๒๔ ชั่วโมงต่อวันแทนที่จะเป็นการรักษาเป็นระยะ ๆ ใช้สำหรับรักษาผู้ป่วยโรคไตเฉียบพลัน

สำหรับในประเทศไทย การประกอบธุรกิจของกลุ่มบริษัท ว. มุ่งเน้นไปที่ผลิตภัณฑ์ PD ซึ่งมีรายได้ในประเทศไทย ปี ๒๕๖๖ จำนวน x,xxx ล้านบาท

เมื่อพิจารณาการประกอบธุรกิจของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจในประเทศไทย พบว่า กลุ่มบริษัททั้งสองไม่มีการประกอบธุรกิจที่แข่งขันในตลาดเดียวกัน (Non - Overlapping) ไม่ว่าในประเทศไทยหรือทั่วโลก อีกทั้งธุรกิจของผู้ขออนุญาตไม่มีความเกี่ยวข้องเชื่อมโยงกับธุรกิจของผู้ถูกรวมธุรกิจและไม่ได้อยู่ในห่วงโซ่อุปทานเดียวกัน เนื่องจากผู้ขออนุญาตไม่ได้เป็นผู้จำหน่ายวัตถุดิบให้กับผู้ถูกรวมธุรกิจ และไม่ได้ประกอบธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับวัตถุดิบของผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง

อย่างไรก็ตาม ตลาดเป้าหมายของการรวมธุรกิจในกรณีนี้คือ ตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) เนื่องจากธุรกิจดังกล่าวเป็นธุรกิจของผู้ประกอบธุรกิจที่ถูกรวมธุรกิจในประเทศไทยและมียอดขายเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ดังนั้น จึงพิจารณากำหนดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คือ ตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง

๒. โครงสร้างตลาดและห่วงโซ่อุปทาน

การผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการบำบัดทดแทนไต (Renal Replacement Therapy: RRT) โดยผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการบำบัดทดแทนไต (RRT) เป็นเครื่องมือที่ใช้ในการรักษาผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้าย (End - Stage Renal Diseases: ESRD) ซึ่งเป็นภาวะไตวาย (Kidney Failure) ซึ่งเป็นภาวะที่ไตไม่สามารถกรองเลือดได้ ส่งผลให้ของเสียและสารพิษสะสมในกระแสเลือด โดยในการรักษาบำบัดไตสามารถแบ่งออกเป็น ๓ รูปแบบการรักษาดังนี้^๔ (๑) การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) (๒) การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Haemodialysis: HD) และ (๓) การฟอกเลือดชนิดต่อเนื่อง (Continuous Renal Replacement Therapy: CRRT) รายละเอียดดังนี้

^๔ ในการใช้เพื่อการรักษาโรคไต อาจแบ่งประเภทการรักษาโรคไตแบ่งได้ตามกลุ่มอาการดังนี้

(๑) การรักษาโรคไตเรื้อรัง (Chronic Therapies) ประกอบด้วย การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) และการฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Haemodialysis: HD)

(๒) การรักษาโรคไตเฉียบพลัน (Acute Therapies: AT) ประกอบด้วย การฟอกเลือดชนิดต่อเนื่อง (Continuous Renal Replacement Therapy: CRRT) และการรักษาแบบประคับประคอง (Organ Support Therapies) ที่ใช้ในแผนกผู้ป่วยวิกฤติ (ICU)

(๑) การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) คือ การบำบัดรักษาโรคไตประเภทหนึ่งโดยใส่น้ำยาล้างไต (Dialysis Fluid/Dialysate) เข้าสู่ช่องท้องทางสายท่อพลาสติก (สายท่อล้างไต) ซึ่ง PD ใช้สำหรับการรักษาผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง (Chronic Patients) โดยเฉพาะ ปัจจุบัน PD มี ๒ ประเภท ดังนี้

(๑.๑) การล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่อง (Continuous Ambulatory PD หรือ CAPD) คือ การล้างไตที่ใช้แรงโน้มถ่วงเพื่อเติมและปล่อยน้ำยาล้างไตออกจากช่องท้อง ผู้ป่วยจะเปลี่ยนน้ำยาล้างไตด้วยตนเองวันละ ๑ - ๔ ครั้งขึ้นอยู่กับภาวะของผู้ป่วย

(๑.๒) การล้างไตทางช่องท้องแบบอัตโนมัติ (Automated PD หรือ APD) คือการล้างไตที่ใช้เครื่องอัตโนมัติเติมน้ำยาล้างไตใหม่ใส่ลงในช่องท้องและปล่อยน้ำยาล้างไตที่ประกอบไปด้วยของเสียออกจากช่องท้อง

เครื่องมือที่จำเป็นในการล้างไตทางช่องท้องประกอบด้วย เครื่องล้างไตอัตโนมัติ เรียกว่า Cyclor ที่ใช้เฉพาะการล้างไตทางช่องท้องแบบอัตโนมัติ (APD) เท่านั้น และอุปกรณ์ที่ใช้แล้วทิ้งต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงชุดถ่ายโอนที่เชื่อมต่อสายท่อล้างไตกับระบบถุง

(๒) การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Haemodialysis: HD) คือ การบำบัดทดแทนไตประเภทหนึ่งที่เกิดของเสียของผู้ป่วยจะถูกปั๊มเข้าไปยังเครื่องไตเทียมและถูกฟอกผ่านการแลกเปลี่ยนกับของเหลวอื่น (น้ำยาล้างไตหรือของเหลวทดแทน) ทางตัวกรองเครื่องฟอกไต (Dialyser) จากนั้นเลือดที่ผ่านการฟอกแล้วจะถูกส่งกลับไปยังร่างกายของผู้ป่วย โดย HD เป็นวิธีการบำบัดรักษาที่ใช้กับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังเป็นหลัก แต่สามารถใช้กับผู้ป่วยโรคไตเฉียบพลัน (Acute Patients) ได้ในบางกรณี โดยมักจะทำในคลินิกทั้งในโรงพยาบาลหรือศูนย์ไตเทียม ซึ่ง HD มีรูปแบบการรักษาระยะ ๆ กล่าวคือ ผู้ป่วยจะต้องเข้ารับการรักษาระมาณสัปดาห์ละ ๓ ครั้ง และแต่ละครั้งจะใช้เวลารักษาประมาณ ๓ - ๕ ชั่วโมง

(๓) การฟอกเลือดชนิดต่อเนื่อง (Continuous Renal Replacement Therapy: CRRT) คือ การบำบัดทดแทนไตประเภทหนึ่ง ซึ่งอาศัยหลักการเดียวกันกับ HD แต่เป็นการรักษาอย่างต่อเนื่องตลอด ๒๔ ชั่วโมงต่อวันแทนที่จะเป็นการรักษาเป็นระยะ ๆ ใช้สำหรับรักษาผู้ป่วยโรคไตเฉียบพลัน การฟอกเลือดชนิดต่อเนื่องมักใช้ในแผนกผู้ป่วยวิกฤติ (ICU) เครื่องมือของ CRRT ประกอบด้วยจอแสดงผลและอุปกรณ์ใช้แล้วทิ้งต่าง ๆ ซึ่งรวมถึงตัวกรองเครื่องฟอกไต สายนำเลือด และของเหลวสำหรับการฟอกเลือดด้วยไตเทียม

๓. ขอบเขตตลาด

ในการพิจารณาขอบเขตตลาดจะเป็นการพิจารณาจากธุรกิจเกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจ ในกรณีนี้ คือ ตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) โดยพิจารณาตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market) และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market) เพื่อให้ได้มาซึ่งขอบเขตตลาด ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณา กำหนดขอบเขตตลาดและส่วนแบ่งตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD)

๓.๑ ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง (Relevant Product Market)

● การทดแทนกันด้านอุปสงค์ (Demand Substitutability)

ในการพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปสงค์ พบว่า ในการรักษาผู้ป่วยโรคไต แพทย์จะเลือกใช้วิธีการบำบัดทดแทนไตในรูปแบบใดจะขึ้นอยู่กับสุขภาพและภาวะของผู้ป่วยแต่ละคน ซึ่งมีความแตกต่างกัน เนื่องจากการล้างไตทางช่องท้องแบบผลิตภัณฑ์ PD ไม่สามารถใช้ในกลุ่มอาการเดียวกับการล้างไตแบบผลิตภัณฑ์ HD ได้ และในทางกลับกัน ผลิตภัณฑ์ HD ก็ไม่สามารถใช้ในการฟอกเลือดด้วยผลิตภัณฑ์ PD ได้ เช่น ผลิตภัณฑ์ HD จะใช้สำหรับผู้ป่วยโรคไตเฉียบพลัน ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ PD

ใช้สำหรับผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังโดยเฉพาะ อีกทั้งวิธีการดำเนินชีวิตของผู้ป่วยแต่ละคนยังเป็นปัจจัยสำคัญในการเลือกประเภทการบำบัดทดแทนไต เนื่องจากผลิตภัณฑ์ PD สามารถทำได้ที่บ้านโดยตัวผู้ป่วยเอง ซึ่งจะใช้ความช่วยเหลือเพียงเล็กน้อย เพราะฉะนั้นการทดแทนด้านอุปสงค์ระหว่างผลิตภัณฑ์ PD และผลิตภัณฑ์ HD จึงมีอยู่น้อยมาก นอกจากนี้ ผลิตภัณฑ์ CRRT จะใช้ในการรักษาผู้ป่วยโรคไตเฉียบพลัน ในขณะที่ผลิตภัณฑ์ PD จะใช้ในการรักษาผู้ป่วยโรคไตเรื้อรัง ทำให้การทดแทนด้านอุปสงค์ระหว่างผลิตภัณฑ์ PD และผลิตภัณฑ์ CRRT จึงมีอยู่น้อยมาก ดังนั้น ผลิตภัณฑ์ PD ผลิตภัณฑ์ HD และผลิตภัณฑ์ CRRT เป็นสินค้าที่มีความแตกต่างกันและไม่สามารถทดแทนกันด้านอุปสงค์ได้อย่างมีนัยสำคัญ

ทั้งนี้ เป็นไปตามที่คณะกรรมการการยุโรป (European Commission) ที่ได้เคยวินิจฉัยตลาดสินค้าสำหรับผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการบำบัดทดแทนไต (Renal Replacement Therapy: RRT) ตามคำขออนุญาตรวมธุรกิจเลขที่ COMP/M.6851 โดยพิจารณาผลิตภัณฑ์ RRT แบ่งออกเป็น ๓ ประเภท ได้แก่ (๑) ผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) (๒) ผลิตภัณฑ์การฟอกเลือดด้วยเครื่องไตเทียม (Haemodialysis: HD) และ (๓) ผลิตภัณฑ์การฟอกเลือดชนิดต่อเนื่อง (Continuous Renal Replacement Therapy: CRRT) โดยที่ผลิตภัณฑ์ PD ผลิตภัณฑ์ HD และผลิตภัณฑ์ CRRT เป็นสินค้าในตลาด ๓ ตลาดที่แยกต่างหากจากกันและใช้ทดแทนกันไม่ได้^๕

• การทดแทนกันด้านอุปทาน (Supply Substitutability)

ในการพิจารณาการทดแทนกันด้านอุปทาน พบว่า ในการผลิตผลิตภัณฑ์ PD ผลิตภัณฑ์ HD และผลิตภัณฑ์ CRRT นั้น ต้องอาศัยเครื่องมือและกลไกผลิตที่แตกต่างกัน เนื่องจากผลิตภัณฑ์มีความซับซ้อนยากง่ายแตกต่างกัน ผู้ผลิตจึงเปลี่ยนไปผลิตสินค้าอีกประเภทไม่ได้ในระยะเวลาอันสั้น ดังนั้น ผลิตภัณฑ์ PD ผลิตภัณฑ์ HD และผลิตภัณฑ์ CRRT เป็นสินค้าที่มีความแตกต่างกันและไม่สามารถทดแทนกันด้านอุปทานได้อย่างมีนัยสำคัญ

ดังนั้น ตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง คือ ตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD)

๓.๒ ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง (Relevant Geographic Market)

ในการพิจารณาด้านภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องของตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) พบว่า ลูกค้าสามารถติดต่อซื้อผลิตภัณฑ์ดังกล่าวได้ผ่านผู้ประกอบการธุรกิจเจ้าของผลิตภัณฑ์ได้ โดยส่วนใหญ่จะมีสำนักงานใหญ่ในต่างประเทศเนื่องจากผลิตภัณฑ์ PD เป็นสินค้าที่ต้องอาศัยผู้ผลิตที่มีองค์ความรู้และเป็นที่ยอมรับในการผลิตสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการรักษาโรคไต อย่างไรก็ตาม แม้ว่าเหตุผลดังกล่าวจะนำไปสู่การกำหนดขอบเขตตลาดภูมิศาสตร์ที่กว้างกว่าระดับประเทศไทย^๖ แต่เพื่อความเหมาะสมในการพิจารณาสำหรับการรวมธุรกิจในครั้งนี้ จึงกำหนดขอบเขตตลาดในระดับประเทศไทย

ดังนั้น ตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง คือ ประเทศไทย

ดังนั้น จากการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดจากตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้อง และตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องจึงกำหนดขอบเขตตลาด คือ ตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทย

^๕ COMP/M.6851, Paragraph 26

^๖ คณะกรรมาธิการยุโรปเคยมีการพิจารณาว่าตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้องคือพื้นที่เขตเศรษฐกิจยุโรป (European Economic Area) หรือพื้นที่ของประเทศใดประเทศหนึ่งในยุโรป แต่สุดท้ายแล้วไม่ได้มีคำวินิจฉัยเกี่ยวกับตลาดภูมิศาสตร์ออกมาอย่างชัดเจน (ที่มา COMP/M.6851, Paragraph 60)

๔. สรุปผลการพิจารณา

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้พิจารณาขอบเขตตลาดและโครงสร้างตลาดของธุรกิจที่เกี่ยวข้องกับการขออนุญาตรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ข. และกลุ่มบริษัท ว. โดยใช้หลักเกณฑ์การพิจารณาสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง ตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางปฏิบัติในการพิจารณากำหนดขอบเขตตลาดและส่วนแบ่งตลาด พ.ศ. ๒๕๖๑ แล้วเห็นว่าผู้ขออนุญาตประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรสินทางเลือกระดับโลก ส่วนผู้ถูกรวมธุรกิจประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการรักษาโรคไต (Kidney Care Segment) อยู่ภายใต้บริษัท ก. ซึ่งเป็นบริษัทผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการรักษาผู้ป่วยโรคฮีโมฟีเลีย โรคภูมิคุ้มกันบกพร่อง โรคติดเชื้อโรคไต ภาวะบาดเจ็บ โรคเรื้อรังอื่น ๆ และโรคเฉียบพลันอื่น ๆ ดังนั้น ผู้ประกอบธุรกิจทั้งสองฝ่ายจึงไม่มีการประกอบธุรกิจที่แข่งขันในตลาดเดียวกันในประเทศไทย โดยในการกำหนดขอบเขตตลาดของการรวมธุรกิจในกรณีนี้ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงได้กำหนดขอบเขตตลาดเป็นตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทย

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๓

การพิจารณาโครงสร้างตลาด และการประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจ เพื่อพิจารณาว่าเข้าหลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ ซึ่งต้องขออนุญาตรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่ และพิจารณาว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจในประเด็นต่าง ๆ หรือไม่ ได้แก่ การกระจุกตัวในตลาด การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และการขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาด (Entry and Expansion) ผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non - Coordinated Effect) ผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect) ผลกระทบต่อประโยชน์โดยรวมทางเศรษฐกิจและผู้บริโภค ผลกระทบด้านอื่น ๆ รวมถึงการประเมินประสิทธิภาพของตลาดภายหลังจากการรวมธุรกิจ

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้ทำการวิเคราะห์โครงสร้างตลาด และการประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจ ตามข้อเท็จจริงของแบบคำขออนุญาตรวมธุรกิจ และเอกสารหลักฐานประกอบ เพื่อพิจารณาถึงโครงสร้างตลาดและส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ จากนั้นจะพิจารณาถึงผลกระทบต่อการแข่งขันในประเด็นต่าง ๆ ได้แก่ การกระจุกตัวในตลาด การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และการขยายการผลิตของคู่แข่งในตลาด (Entry and Expansion) ผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non - Coordinated Effect) ผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกันของผู้ประกอบธุรกิจที่ควมรวมกันแล้วกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นในตลาด (Coordinated Effect) ผลกระทบต่อประโยชน์โดยรวมทางเศรษฐกิจและผู้บริโภค ผลกระทบด้านอื่น ๆ รวมถึงการประเมินประสิทธิภาพของตลาดภายหลังจากการรวมธุรกิจ เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพิจารณาปัจจัยการพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป โดยมีรายละเอียดดังนี้

๑. ส่วนแบ่งตลาด

สำหรับข้อมูลที่ใช้ในการพิจารณาส่วนแบ่งตลาดของตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทยนั้น จะพิจารณาจากยอดขายในปีที่ผ่านมาและส่วนแบ่งตลาดทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ รวมถึงผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๓ รายแรก (CR3)

ในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) กลุ่มบริษัท ว. หรือผู้ถูกรวมธุรกิจ มียอดขายในประเทศไทยจำนวน x,xxx ล้านบาท คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx.xx โดยผู้ขออนุญาตไม่มีการประกอบธุรกิจในตลาดดังกล่าว ทำให้โครงสร้างตลาดไม่มีการเปลี่ยนแปลงทั้งก่อนและหลังการรวมธุรกิจ^๗ อีกทั้งในตลาดดังกล่าว บริษัท ฟ. ซึ่งเป็นคู่แข่งเพียงรายเดียวของกลุ่มบริษัท ว. ในประเทศไทย^๘ มียอดขายจำนวน xxx ล้านบาท คิดเป็นส่วนแบ่งตลาดร้อยละ xx.xx และเมื่อพิจารณาผลรวมส่วนแบ่งตลาดของผู้ประกอบธุรกิจ ๒ รายแรก (CR2) เท่ากับร้อยละ ๑๐๐

ดังนั้น เมื่อผู้ถูกรวมธุรกิจเข้าข่ายเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ตามข้อ ๓ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง หลักเกณฑ์การเป็นผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาด ลงวันที่ ๑ กันยายน ๒๕๖๓ และมียอดขายในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทยเกินกว่าหนึ่งพันล้านบาท ทำให้การรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ช. และกลุ่มบริษัท ว. ดังกล่าวเข้าข่ายเป็นการรวมธุรกิจที่ต้องได้รับอนุญาตจากคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ก่อนดำเนินการรวมธุรกิจ เนื่องจากผู้ขออนุญาตได้มาซึ่งอำนาจเหนือตลาดในตลาด PD และต้องประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันที่อาจเกิดขึ้นภายหลังการรวมธุรกิจเพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ต่อไป

๒. การประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันภายหลังการรวมธุรกิจ

จากการพิจารณาขอบเขตตลาดทั้งในตลาดสินค้าหรือบริการที่เกี่ยวข้องและตลาดภูมิศาสตร์ที่เกี่ยวข้อง พบว่า ตลาดสินค้าที่ต้องประเมินผลกระทบต่อการแข่งขันภายหลังการรวมธุรกิจ คือ **ตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทย**

ตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทยเป็นตลาดที่มีการกระจุกตัวสูง จากการที่ตลาดดังกล่าวมีค่า HHI เท่ากับ ๖,๑๕๑.๐๔ อย่างไรก็ตาม การรวมธุรกิจในตลาดดังกล่าวไม่ได้ทำให้ค่าการกระจุกตัวเปลี่ยนแปลง เนื่องจากก่อนการรวมธุรกิจผู้ขออนุญาตไม่มีการประกอบธุรกิจในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทย จึงไม่ทำให้ค่า HHI มีการเปลี่ยนแปลงไป^๙

จากการวิเคราะห์การกระจุกตัวของตลาด พบว่า ตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทย เป็นตลาดที่มีการกระจุกตัวสูง แต่การกระจุกตัวดังกล่าวไม่ได้เป็นผลมาจากการรวมธุรกิจ และผู้ขออนุญาตไม่ได้ประกอบธุรกิจอยู่ในตลาดเดียวกันในประเทศไทย จึงไม่ทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างตลาดดังกล่าว

^๗ ผู้ขออนุญาตชี้แจงว่า เนื่องจากผู้ขออนุญาตไม่ได้ประกอบธุรกิจในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) หรือธุรกิจอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับการรักษาผู้ป่วยโรคไต ทำให้การที่ผู้ขออนุญาตเข้าซื้อหุ้นทั้งหมดในกลุ่มบริษัท ว. เป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้น โดยภายหลังการรวมธุรกิจไม่มีการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดหรือส่วนแบ่งตลาดในตลาด PD

^๘ ผู้ขออนุญาตชี้แจงว่า ในระดับโลก กลุ่มบริษัท ว. ยังคงแข่งขันกับผู้ผลิตและจำหน่ายรายใหญ่อีกอย่างต่อเนื่อง บรรดาคู่แข่งต่างผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ RRT ซึ่งรวมถึงผลิตภัณฑ์ PD ผลิตภัณฑ์ HD และผลิตภัณฑ์ CRRT อีกทั้งยังเป็นองค์กรธุรกิจระดับโลกซึ่งทำให้สามารถจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ RRT ได้ทั่วโลก

^๙ ผู้ขออนุญาตชี้แจงว่า จากจำนวนคู่แข่งและค่าดัชนี HHI แสดงให้เห็นว่าตลาดผลิตภัณฑ์ PD เป็นตลาดที่มีการกระจุกตัวสูง อย่างไรก็ตาม การที่ธุรกิจของผู้ขออนุญาตไม่ได้ทับซ้อนกันในแนวระนาบหมายความว่า การเข้าซื้อหุ้นไม่ได้เป็นการเพิ่มอำนาจในตลาดหรือการกระจุกตัวในตลาด ดังนั้น จึงไม่ก่อให้เกิดผลกระทบในทางลบต่อการแข่งขันในตลาดที่เกี่ยวข้อง นอกจากนี้ ในระดับโลก กลุ่มบริษัท ว. ยังคงแข่งขันกับผู้ผลิตและจำหน่ายรายใหญ่อีกอย่างต่อเนื่อง บรรดาคู่แข่งต่างผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ RRT ซึ่งรวมถึงผลิตภัณฑ์ PD ผลิตภัณฑ์ HD และผลิตภัณฑ์ CRRT อีกทั้งยังเป็นองค์กรธุรกิจระดับโลกซึ่งทำให้สามารถจัดจำหน่ายผลิตภัณฑ์ RRT ได้ทั่วโลก

๒.๑ การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และการขยายการผลิตของคู่แข่งชั้นในตลาด (Entry and Expansion)

● ผลกระทบต่อการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ (Entry)

- อุปสรรคด้านกฎหมายและกฎระเบียบ

ในการพิจารณาอุปสรรคการเข้าสู่ตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทยจะพิจารณาจากกฎหมายและกฎระเบียบภาครัฐโดยพบว่า มีอุปสรรคทางด้านกฎหมายน้อย รายละเอียดดังนี้

ประการที่หนึ่ง ผลิตภัณฑ์ PD ถูกจัดว่าเป็นเครื่องมือแพทย์ ภายใต้พระราชบัญญัติเครื่องมือแพทย์ พ.ศ. ๒๕๕๑ (พ.ร.บ.เครื่องมือแพทย์) จำแนกประเภทเครื่องมือแพทย์ตามระดับความเสี่ยงที่อาจก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพ ร่างกาย ชีวิตผู้ใช้งาน หรือผลกระทบต่อการสาธารณสุข ตลอดจนกำหนดวิธีการในการผลิตหรือนำเข้าเครื่องแพทย์ดังกล่าว โดยกระทรวงสาธารณสุขเป็นหน่วยงานซึ่งมีอำนาจในการกำหนดประเภทของความเสี่ยงเพื่อเป็นมาตรการควบคุมเครื่องมือแพทย์^{๑๐} โดยได้กำหนดระดับความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากต่ำไปสูง แบ่งออกเป็น ๔ ประเภท ได้แก่

(๑) ความเสี่ยงประเภทที่ ๑: เครื่องมือแพทย์ที่มีความเสี่ยงต่ำ โดยผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องมือแพทย์ที่มีความเสี่ยงต่ำจะต้องแจ้งต่อกระทรวงสาธารณสุขก่อน

(๒) ความเสี่ยงประเภทที่ ๒: เครื่องมือแพทย์ที่มีความเสี่ยงปานกลางระดับต่ำ โดยผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องมือแพทย์ที่มีความเสี่ยงปานกลางระดับต่ำจะต้องแจ้งรายการละเอียดต่อกระทรวงสาธารณสุขก่อน

(๓) ความเสี่ยงประเภทที่ ๓: เครื่องมือแพทย์ที่มีความเสี่ยงปานกลางระดับสูง โดยผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องมือแพทย์ที่มีความเสี่ยงปานกลางระดับสูงจะต้องแจ้งรายการละเอียดต่อกระทรวงสาธารณสุขก่อน

(๔) ความเสี่ยงประเภทที่ ๔: เครื่องมือแพทย์ที่มีความเสี่ยงสูง โดยผู้ผลิตหรือผู้นำเข้าเครื่องมือแพทย์ที่มีความเสี่ยงสูงจะต้องได้รับอนุญาตต่อกระทรวงสาธารณสุขก่อน

ทั้งนี้ สำหรับผลิตภัณฑ์ PD ซึ่งจัดอยู่ในกลุ่มเครื่องมือแพทย์ความเสี่ยงประเภทที่ ๓ หรือเครื่องมือแพทย์ที่มีความเสี่ยงปานกลางระดับสูง หมายความว่า ผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ PD ไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาตในการผลิตหรือนำเข้าผลิตภัณฑ์ PD ในประเทศไทย โดยให้แจ้งรายละเอียดต่อกระทรวงสาธารณสุขตามที่คณะกรรมการเครื่องมือแพทย์ประกาศกำหนดเท่านั้น

ประการที่สอง ผู้ผลิตและผู้นำเข้าเครื่องมือแพทย์ทุกประเภทจะต้องจดทะเบียนสถานประกอบการ โดยยื่นจดทะเบียนกับเลขาธิการคณะกรรมการอาหารและยา โดยจะออกทะเบียนสถานประกอบการให้กับผู้ที่มีคุณสมบัติดังต่อไปนี้

(๑) เป็นเจ้าของกิจการที่ประสงค์จะขอรับใบจดทะเบียนสถานประกอบการ

(๒) มีอายุไม่ต่ำกว่ายี่สิบปีบริบูรณ์

(๓) มีถิ่นที่อยู่ในประเทศไทย

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุกในความผิด

ที่กฎหมายบัญญัติให้ถือเอาการกระทำโดยทุจริตเป็นองค์ประกอบ หรือในความผิด พ.ร.บ.เครื่องมือแพทย์ เว้นแต่ได้พ้นโทษมาแล้วเกินสองปีก่อนวันขอจดทะเบียน

(๖) ไม่เป็นบุคคลวิกลจริตหรือคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๗) ไม่เป็นโรคตามที่รัฐมนตรีกระทรวงสาธารณสุขประกาศกำหนด

^{๑๐} ประกาศกระทรวงสาธารณสุข เรื่อง การจัดเครื่องมือแพทย์ตามระดับความเสี่ยง พ.ศ. ๒๕๖๒

(๘) มีสถานที่ผลิต หรือสถานที่นำเข้าเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์ที่ใช้ในการผลิต การเก็บและการควบคุมรักษาคุณภาพเครื่องมือแพทย์ที่มีลักษณะและจำนวนตามที่รัฐมนตรีว่าการกระทรวง สาธารณสุขประกาศกำหนด

(๙) ไม่ใช่ชื่อในการประกอบพาณิชย์กิจอย่างเดียวยหรือคล้ายคลึงกับชื่อที่ใช้ใน การประกอบพาณิชย์กิจของผู้จดทะเบียนสถานประกอบการซึ่งอยู่ในระหว่างถูกพักใช้ใบจดทะเบียน สถานประกอบการหรือถูกเพิกถอนใบจดทะเบียนสถานประกอบการยังไม่ครบหนึ่งปี

(๑๐) ไม่เป็นผู้อยู่ในระหว่างถูกพักใช้ใบจดทะเบียนสถานประกอบการ ตาม พ.ร.บ.เครื่องมือแพทย์

(๑๑) ไม่เคยถูกเพิกถอนใบจดทะเบียนสถานประกอบการตาม พ.ร.บ. เครื่องมือแพทย์เว้นแต่ถูกเพิกถอนใบจดทะเบียนสถานประกอบการแล้วเกินสองปีก่อนวันขอจดทะเบียน สถานประกอบการ

หากผู้ขออนุญาตเป็นนิติบุคคล จะต้องแต่งตั้งผู้จัดการหรือผู้แทนของนิติบุคคล ซึ่งต้องมีคุณสมบัติตามข้อ (๒) กับ (๓) และไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ (๔) (๕) (๖) (๗) (๑๐) หรือ (๑๑)

ดังนั้น กฎหมายและกฎระเบียบภาครัฐที่เกี่ยวข้องไม่ได้เป็นอุปสรรคต่อ การเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่ เนื่องจากผู้ผลิตและผู้นำเข้าผลิตภัณฑ์ PD ไม่จำเป็นต้องได้รับอนุญาต ในประเทศไทย

● ผลกระทบต่อการขยายธุรกิจของคู่แข่งในตลาด (Expansion)

เมื่อพิจารณาคู่แข่งในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทย พบว่า บริษัท พ. ซึ่งเป็นคู่แข่งเพียงรายเดียวในประเทศไทย มีรายได้และส่วนแบ่งตลาดน้อย เมื่อเทียบกับกลุ่มบริษัท ว. อีกทั้งรายได้และส่วนแบ่งตลาดยังมีแนวโน้มลดลงตั้งแต่ปี ๒๕๖๔

แสดงให้เห็นว่าบริษัท พ. อาจไม่ได้เป็นคู่แข่งที่มีศักยภาพในการแข่งขัน และอาจไม่ได้มีขีดความสามารถในการขยายธุรกิจได้โดยง่าย รวมถึงบริษัท พ. ไม่ได้มีการประกาศแผนการลงทุน เพื่อขยายธุรกิจเกี่ยวกับผลิตภัณฑ์ PD ในประเทศไทยอย่างชัดเจน อย่างไรก็ตาม การรวมธุรกิจในครั้งนี้ อาจไม่มีความสามารถในการขัดขวางการขยายธุรกิจของคู่แข่งหรือจำกัดศักยภาพในการแข่งขัน เนื่องจาก กลุ่มบริษัท ว. ไม่ได้ควบคุมทรัพยากรสินทางปัญญาหรือสิทธิบัตรจนทำให้คู่แข่งขยายธุรกิจได้อย่างยากลำบาก และไม่ได้มีอิทธิพลต่อการจัดหาวัตถุดิบหรือการจัดจำหน่ายวัตถุดิบให้แก่คู่แข่ง รวมถึงบริษัท พ. เป็นบริษัทย่อย ในกลุ่มบริษัทระดับโลกที่มีขนาดใหญ่กว่ากลุ่มของผู้ขออนุญาต ดังนั้น การรวมธุรกิจในครั้งนี้มีโอกาสน้อย ที่จะส่งผลกระทบต่อการขยายธุรกิจของคู่แข่งในตลาด

จากการวิเคราะห์ Entry and Expansion พบว่า เนื่องจากการรวมธุรกิจในครั้งนี้ ไม่มีตลาดที่ทับซ้อนกันแน่นอน และไม่มีความสัมพันธ์กันในห่วงโซ่อุปทานระหว่างผู้ขออนุญาตและ ผู้ถูกรวมธุรกิจจึงไม่ส่งผลให้จำนวนผู้เล่นในตลาด PD ในประเทศไทยลดลงภายหลังการรวมธุรกิจ ดังนั้น การรวมธุรกิจในครั้งนี้จะไม่ส่งผลกระทบต่ออุปสรรคการเข้าสู่ตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทย รวมถึงไม่ได้กระทบหรือขัดขวางการขยายธุรกิจของคู่แข่ง ในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) ในประเทศไทย

๒.๒ ผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non - Coordinated Effect)

● ผลกระทบต่อคู่แข่ง (Competitor)

ในมุมมองของคู่แข่ง การเข้าซื้อหุ้นครั้งนี้ไม่ทำให้กลุ่มบริษัท ว. สามารถกระทำการแข่งขันทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมกับบริษัท ฟ. ซึ่งเป็นคู่แข่งเพียงรายเดียวในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทยได้ เนื่องจากบริษัท ฟ. เป็นบริษัทย่อยในประเทศไทยของบริษัท ฟ.๑ ภายใต้กลุ่มบริษัท ฟ. ซึ่งเป็นผู้ประกอบธุรกิจระดับโลกรายสำคัญในการผลิตผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) และผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการบำบัดทดแทนไต (Renal Replacement Therapy: RRT) โดยทั่วไป โดยกลุ่มบริษัท ฟ. มีรายได้ทั่วโลกในปี ๒๕๖๖ อยู่ที่ประมาณ x.xx แสนล้านยูโร ซึ่งมากกว่ารายได้ของกลุ่มบริษัท ว. ประมาณห้าเท่า ทำให้ในระดับโลกคู่แข่งในประเทศไทยซึ่งเป็นบริษัทย่อยในบริษัทระดับโลกซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดมากกว่ากลุ่มของผู้ขออนุญาต รวมถึงการรวมธุรกิจในกรณีนี้ไม่ได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) ในประเทศไทย

ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวอาจไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกี่ยวกับคู่แข่งในประเทศไทยเนื่องจากคู่แข่งในประเทศไทยรายดังกล่าวเป็นบริษัทย่อยในกลุ่มบริษัทระดับโลกที่มีขนาดใหญ่กว่ากลุ่มของผู้ขออนุญาต อีกทั้งการรวมธุรกิจไม่ได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดในประเทศไทย

● ผลกระทบต่อซัพพลายเออร์ (Supplier)

จากมุมมองของซัพพลายเออร์หรือผู้จำหน่ายวัตถุดิบ กลุ่มบริษัท ว. เป็นองค์กรธุรกิจแบบบูรณาการในแนวดิ่ง (Vertically Integrated Business) ในการจัดหาผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) โดยจะจัดหาสารละลายสำหรับผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) หรือน้ำยาล้างไตทางช่องท้อง (PD Solution) ซึ่งเป็นวัตถุดิบหลักจากการจัดหาภายในกลุ่มบริษัทของตนเองเป็นส่วนใหญ่

ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวอาจไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกี่ยวกับซัพพลายเออร์ (Supplier) เนื่องจากการจัดหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าส่วนใหญ่เป็นการจัดหาจากบริษัทภายในกลุ่มของผู้ขออนุญาต

● ผลกระทบต่อลูกค้า (Consumer)

จากมุมมองของลูกค้า กลุ่มบริษัท ว. มีลูกค้าในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) จำนวนสองราย ซึ่งเป็นบริษัทโซลูชันด้านสุขภาพชั้นนำของทวีปเอเชีย โดยทั้งสององค์กรนี้เป็นลูกค้ารายสำคัญที่สร้างรายได้ให้แก่กลุ่มบริษัท ว. ทำให้กลุ่มบริษัท ว. จะต้องพึ่งพาทั้งสององค์กรนี้ รายละเอียดลูกค้าผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD)

ลูกค้าทั้งสองรายข้างต้นเป็นผู้สร้างรายได้มากกว่าร้อยละ ๓๐ ของรายได้ทั้งหมดในประเทศไทยของกลุ่มบริษัท ว. เป็นกรณีที่ลูกค้าทั้งสองรายต่างมีอำนาจต่อรองที่เหนือกว่าตามนัยในข้อ ๗ (๑) ของประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น^{๑๑} ด้วยเหตุนี้ทำให้ลูกค้าของกลุ่มบริษัท ว. ข้างต้นมีอำนาจของผู้ซื้อในการตอบโต้ (Countervailing Buyer Power)^{๑๒} ต่อการกระทำของ

^{๑๑} ประกาศคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า เรื่อง แนวทางพิจารณาการปฏิบัติทางการค้าที่ไม่เป็นธรรมเกี่ยวกับการกระทำอันเป็นผลให้เกิดความเสียหายแก่ผู้ประกอบการรายอื่น มีผลบังคับใช้ตั้งแต่วันที่ ๑๙ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๕

ข้อ ๗ การมีอำนาจต่อรองที่เหนือกว่า ให้พิจารณาจากความสามารถที่เหนือกว่าของผู้ประกอบธุรกิจในการควบคุม สั่งการ กำหนดทิศทาง หรือกำหนดเงื่อนไขของการดำเนินธุรกิจกับผู้ประกอบธุรกิจรายหนึ่งได้โดยผู้ประกอบธุรกิจอีกรายดังกล่าวจำต้องยินยอมโดยปริยาย ทั้งนี้ โดยมีลักษณะอย่างหนึ่งอย่างใด ดังต่อไปนี้

(๑) ผู้ประกอบธุรกิจรายหนึ่งต้องพึ่งพาการทำธุรกิจจากผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจต่อรองที่เหนือกว่า โดยมีมูลค่าการซื้อ หรือขายสินค้า หรือบริการระหว่างกันตั้งแต่ร้อยละ ๓๐ ขึ้นไปของมูลค่ารวมการซื้อหรือขายสินค้าหรือบริการดังกล่าวของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจต่อรองที่น้อยกว่า

^{๑๒} คณะกรรมาธิการยุโรป (European Commission) ได้ให้นิยามคำว่า “Countervailing Buyer Power” หมายถึง อำนาจต่อรองที่ผู้ซื้อที่มีต่อผู้ขายในการเจรจาทางการค้า อันเนื่องมาจากขนาดหรือความสำคัญทางการค้าของผู้ซื้อต่อผู้ขายสินค้า รวมถึงความสามารถของผู้ซื้อที่สามารถ

ผู้ประกอบการในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทย นอกจากนี้ ผู้ขออนุญาตชี้แจงว่า ขนาองค์กรทั้งสองข้างต้นทำให้กลุ่มบริษัท ว. มีอำนาจในการกำหนดราคาอย่างจำกัด (Limited Pricing Power) โดยทั้งสององค์กรสามารถเข้าถึงผู้ขายผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) ได้หลากหลายราย ซึ่งจะช่วยเสริมอำนาจต่อรองของผู้ซื้อเป็นการเพิ่มแรงกดดันต่อกลุ่มบริษัท ว. ให้ต้องรักษาคุณภาพ ราคา และบริการ เพื่อแข่งขันและโน้มน้าวให้ผู้ซื้อไม่เปลี่ยนไปซื้อผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) กับผู้ขายรายอื่น ทำให้การเข้าซื้อหุ้นครั้งนี้อาจไม่ทำให้กลุ่มบริษัท ว. สามารถใช้อิทธิพลต่อความสัมพันธ์ระหว่างตนกับลูกค้าได้เพิ่มขึ้น เนื่องจากเป็นเพียงการเปลี่ยนแปลงผู้ถือหุ้นเท่านั้น

ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวอาจไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกี่ยวกับลูกค้า เนื่องจากลูกค้ามีอำนาจต่อรองในการจัดซื้อผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) จากกลุ่มของผู้ขออนุญาตมากกว่า รวมถึงกลุ่มของผู้ขออนุญาตมีอำนาจในการกำหนดราคาอย่างจำกัด

จากการวิเคราะห์ Non-Coordinated Effect พบว่า ผู้ขออนุญาตไม่มีข้อได้เปรียบหรือแรงจูงใจที่จะใช้อำนาจตลาดฝ่ายเดียวในทางที่มีขอบภายหลังการรวมธุรกิจ เพื่อลดหรือจำกัดการแข่งขันในตลาด อันจะส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยสรุปได้ดังนี้ (๑) ไม่ส่งผลกระทบต่อคู่แข่ง เนื่องจากคู่แข่งในประเทศไทยเป็นบริษัทย่อยในกลุ่มบริษัทระดับโลกที่มีขนาดใหญ่กว่ากลุ่มของผู้ขออนุญาต อีกทั้งการรวมธุรกิจไม่ได้เปลี่ยนแปลงโครงสร้างตลาดในประเทศไทย (๒) ไม่ส่งผลกระทบต่อซัพพลายเออร์ เนื่องจากการจัดหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าส่วนใหญ่เป็นการจัดหาจากบริษัทภายในกลุ่มของผู้ขออนุญาต และ (๓) ไม่ส่งผลกระทบต่อลูกค้า เนื่องจากลูกค้ามีอำนาจต่อรองในการจัดซื้อผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) จากกลุ่มของผู้ขออนุญาตมากกว่า รวมถึงกลุ่มของผู้ขออนุญาตมีอำนาจในการกำหนดราคาอย่างจำกัด

๒.๓ ผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect)

● ผลกระทบต่อคู่แข่ง (Competitor)

จากมุมมองของคู่แข่ง เมื่อพิจารณาข้อมูลคู่แข่งของกลุ่มบริษัท ว. (กลุ่มของผู้ขออนุญาต) พบว่า บริษัท พ. เป็นคู่แข่งเพียงรายเดียวในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทย ซึ่งในตลาดประเทศไทยคู่แข่งรายดังกล่าวมีขนาดหรือส่วนแบ่งตลาดที่น้อยกว่ากลุ่มบริษัท ว. จึงมีแรงจูงใจในการร่วมมือกันน้อย อีกทั้งบริษัท พ. เป็นบริษัทย่อยภายใต้กลุ่มบริษัท พ. ซึ่งเป็นผู้ประกอบการระดับโลกรายสำคัญในการผลิตผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) และผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการบำบัดทดแทนไต (Renal Replacement Therapy: RRT) ซึ่งมีขนาดใหญ่กว่ากลุ่มของผู้ขออนุญาตจึงทำให้ไม่มีแรงจูงใจในการร่วมมือกันเพื่อสร้างผลกระทบต่อตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) ในประเทศไทย

ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวอาจไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกันที่เกี่ยวกับคู่แข่ง เนื่องจากในประเทศไทยมีคู่แข่งรายเดียวซึ่งมีขนาดเล็กกว่ามาก ขณะที่ในระดับโลกคู่แข่งในประเทศไทยรายดังกล่าวเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ที่มีขนาดที่ใหญ่กว่ามาก จึงไม่มีแรงจูงใจในการร่วมมือกันเพื่อสร้างผลกระทบต่อตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) ในประเทศไทย

● ผลกระทบต่อซัพพลายเออร์ (Supplier)

จากมุมมองของซัพพลายเออร์หรือผู้จำหน่ายวัตถุดิบ เมื่อพิจารณาข้อมูลซัพพลายเออร์ของกลุ่มบริษัท ว. (กลุ่มของผู้ขออนุญาต) พบว่า วัตถุดิบส่วนใหญ่ที่ใช้ในกระบวนการผลิตผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) เป็นการจัดหาภายในกลุ่มบริษัทของตนเอง

ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวอาจไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกันที่เกี่ยวกับซัพพลายเออร์ เนื่องจากการจัดหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าส่วนใหญ่เป็นการจัดหาจากบริษัทภายในกลุ่มของผู้ขออนุญาต

- ผลกระทบต่อลูกค้า (Consumer)

จากมุมมองของลูกค้า ลูกค้าในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทย ของกลุ่มบริษัท ว. มีจำนวนสองราย ซึ่งทั้งสององค์กรต่างเป็นผู้ซื้อรายสำคัญที่มีอำนาจต่อรองที่เหนือกว่ากลุ่มของผู้ขออนุญาต อีกทั้งมีอำนาจต่อรองในการเพิ่มแรงกดดันต่อกลุ่มบริษัท ว. หรือคู่แข่งรายอื่นในตลาดทั้งในประเทศไทยและในระดับโลกให้ต้องรักษาคุณภาพ ราคา และบริการ ทำให้การเข้าซื้อหุ้นครั้งนี้ไม่อาจเป็นการเพิ่มแรงจูงใจให้กลุ่มบริษัท ว. ร่วมมือกับคู่แข่งรายอื่นในตลาดในการสร้างผลกระทบต่อลูกค้าได้

ดังนั้น การรวมธุรกิจดังกล่าวอาจไม่ได้ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกี่ยวกับลูกค้า เนื่องจากลูกค้ามีอำนาจต่อรองมากกว่ากลุ่มของผู้ขออนุญาตและคู่แข่งรายอื่นในตลาดทั้งในระดับประเทศไทยและในระดับโลก

จากการวิเคราะห์ผลกระทบต่อการแข่งขันที่เกิดจากการร่วมมือกัน (Coordinated Effect)

พบว่า ผู้ขออนุญาตไม่มีแรงจูงใจที่จะร่วมมือกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่นเพื่อร่วมกันใช้อำนาจตลาดในทางที่มีขอบ
ภายหลังการรวมธุรกิจ เพื่อลดหรือจำกัดการแข่งขันในตลาด อันจะส่งผลกระทบต่อผู้ที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ โดยสรุปได้ดังนี้
(๑) ไม่ส่งผลกระทบต่อคู่แข่ง เนื่องจากในประเทศไทยมีคู่แข่งรายเดียวซึ่งมีขนาดเล็กกว่ามาก ขณะที่
ในระดับโลกคู่แข่งรายดังกล่าวเป็นบริษัทย่อยของกลุ่มบริษัทขนาดใหญ่ที่มีขนาดใหญ่กว่ามาก (๒) ไม่ส่งผลกระทบต่อซัพพลายเออร์ เนื่องจากการจัดหาวัตถุดิบที่ใช้ในการผลิตสินค้าส่วนใหญ่เป็นการจัดหาจากบริษัทภายใน
กลุ่มของผู้ขออนุญาต และ (๓) ไม่ส่งผลกระทบต่อลูกค้า เนื่องจากลูกค้ามีอำนาจต่อรองในการจัดซื้อสินค้า
มากกว่ากลุ่มของผู้ขออนุญาตรวมถึงคู่แข่งรายอื่นในตลาดทั้งในระดับประเทศไทยและในระดับโลก

๒.๔ ผลกระทบต่อประโยชน์โดยรวมทางเศรษฐกิจและผู้บริโภค

การรวมธุรกิจในครั้งนี้เป็นการรวมธุรกิจระหว่างผู้ประกอบธุรกิจที่ไม่ได้เป็นคู่แข่งกันในตลาดเดียวกันในระดับประเทศไทย (Non - Overlapping) ซึ่งเมื่อพิจารณาตลาดที่เกี่ยวข้องกับการรวมธุรกิจในกรณีนี้คือ ตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) ในประเทศไทย พบว่ามีมูลค่าประมาณ ๓,๒๖๒.๖๘ ล้านบาท ซึ่งถือว่าเป็นมูลค่าน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ของประเทศไทยซึ่งอยู่ที่ประมาณ ๑๗ ล้านล้านบาท อีกทั้งการรวมธุรกิจในกรณีนี้ไม่มีธุรกิจอื่นใดที่ความสัมพันธ์กันในแนวนอนหรือแนวตั้งระหว่างกลุ่มของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจ ทั้งนี้ ผู้ขออนุญาตพึงจะดำเนินธุรกิจภายหลังการรวมธุรกิจให้ไม่มีผลกระทบต่อผู้มีส่วนได้เสียต่าง ๆ ทั้งกลุ่มของลูกค้า กลุ่มของคู่ค้า ตลอดจนพึงจะรักษาระดับการแข่งขันในตลาดให้เป็นอย่างเดิม แม้ว่าการรวมธุรกิจดังกล่าวจะไม่ได้ลดจำนวนผู้ประกอบธุรกิจในตลาดลง ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้ไม่อาจส่งผลกระทบต่อประโยชน์โดยรวมทางเศรษฐกิจและผู้บริโภค

๒.๕ ผลกระทบด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการแข่งขันในตลาด (ถ้ามี)

- ผลกระทบในแนวตั้ง (Vertical Effects)

เมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจในประเทศไทยของผู้ขออนุญาต พบว่า บริษัท ช. เป็นบริษัทในกลุ่มบริษัท ค. ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการจัดการทรัพยากรสินทางเลือก ซึ่งไม่มีการดำเนินธุรกิจโดยตรงผ่านสำนักงานหรือกองทุนใด ๆ และไม่มีการลงทุนโดยตรงในบริษัทในประเทศไทย โดยการดำเนินธุรกิจของกลุ่มบริษัท ค. ในประเทศไทยมีบริษัทที่ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับธุรกิจเคมีภัณฑ์ วัตถุดิบสำหรับกระเบื้องเซรามิก การจัดการข้อมูลแบบมัลติคลาวด์ การบริการโซลูชันเทคโนโลยีทางธุรกิจ และเมื่อพิจารณาลักษณะการประกอบธุรกิจของผู้ถูกรวมธุรกิจในประเทศไทย พบว่า กลุ่มบริษัท ว. ประกอบธุรกิจเกี่ยวกับการรักษาโรคไต (Kidney Care Segment) อยู่ภายใต้บริษัท ก. ซึ่งเป็นบริษัทผลิตและจำหน่ายผลิตภัณฑ์ด้านสุขภาพ ทั้งนี้ จากการพิจารณาการประกอบธุรกิจ

ของผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจแล้วจะเห็นว่าผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจไม่ได้ประกอบธุรกิจในตลาดเดียวกัน และไม่มีความเชื่อมโยงเป็นห่วงโซ่อุปทานเดียวกัน

ดังนั้น ผู้ขออนุญาตจึงไม่มีแนวโน้มที่จะขัดขวางการเข้าถึงวัตถุดิบสำหรับการผลิตของคู่แข่งชั้นภายหลังการรวมธุรกิจได้ และไม่มีแรงจูงใจที่จะสร้างผลกระทบในแนวดิ่งจากการรวมธุรกิจ นอกจากนี้ ยังไม่ปรากฏผลกระทบด้านอื่น ๆ ที่อาจส่งผลต่อการแข่งขันในตลาด

๓. ผลการประเมินประสิทธิภาพของตลาดภายหลังจากการรวมธุรกิจ

เมื่อพิจารณาความเป็นไปได้ของประสิทธิภาพที่จะเกิดขึ้น พบว่า การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจที่ไม่ได้ประกอบธุรกิจอยู่ในตลาดเดียวกันในประเทศไทย (Non - Overlapping) ทำให้ไม่ก่อให้เกิดการประหยัดต้นทุนจากการใช้ต้นทุนร่วมกัน หรือเกิดการแลกเปลี่ยนข้อมูล ความรู้ความเชี่ยวชาญ รวมถึงเทคโนโลยี อันจะทำให้ผู้ขออนุญาตมีประสิทธิภาพการดำเนินงานที่สูงขึ้น หรือมีความสามารถในการแข่งขันเพิ่มขึ้น นอกจากนี้ การรวมธุรกิจในกรณีนี้ไม่ได้ทำให้โครงสร้างตลาดเปลี่ยนแปลงไป จึงไม่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของตลาดผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับการล้างไตทางช่องท้อง (PD) ภายหลังจากการรวมธุรกิจ ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้ไม่ได้ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพของตลาดภายหลังจากการรวมธุรกิจ

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๔

การพิจารณาปัจจัยตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ อันได้แก่ ความจำเป็นตามควรทางธุรกิจ ประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ การไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และการไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าได้ทำการวิเคราะห์ปัจจัยในการพิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง ตามข้อเท็จจริงของแบบคำขออนุญาตรวมธุรกิจและเอกสารหลักฐานประกอบเพื่อพิจารณาปัจจัยที่พระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้กำหนดไว้ในมาตรา ๕๒ วรรคสอง ซึ่งกำหนดให้คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าพิจารณาอนุญาตโดยคำนึงถึงความจำเป็นตามควรทางธุรกิจ ประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ การไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และการไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

๑. ความจำเป็นตามควรทางธุรกิจและประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ

ผู้ขออนุญาตชี้แจงว่า กลุ่มบริษัท ค. เป็นกองทุนและผู้จัดการสินทรัพย์ทางเลือกระดับโลก (Global Alternative Asset Manager) ซึ่งการรวมธุรกิจในกรณีนี้ถือเป็นโอกาสในการลงทุนทางธุรกิจสำหรับกลุ่มบริษัท ค. โดยมีเหตุผลในการรวมธุรกิจในกรณีนี้ของกลุ่มบริษัท ค. คือการได้ผลประโยชน์จากการลงทุนในธุรกิจที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มที่จะมีมูลค่าธุรกิจสูงขึ้นในอนาคต สำหรับบริษัท ก. การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นหนทางสำคัญในการปรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจของบริษัท ก. ซึ่งส่งเสริมให้เกิดความชัดเจนเชิงกลยุทธ์ ประสิทธิภาพในการดำเนินธุรกิจและสร้างนวัตกรรม และเพิ่มความยืดหยุ่นในการบริหารจัดการเงินทุนสู่โอกาสในการเติบโตบริษัท ก. และกลุ่มบริษัท ว.

เมื่อพิจารณาแล้วเห็นว่า การแสวงหาผลตอบแทนจากการลงทุนในธุรกิจที่มีศักยภาพและมีแนวโน้มที่จะมีมูลค่าธุรกิจสูงขึ้นในอนาคตของกลุ่มบริษัท ค. เป็นหน้าที่ที่ควรกระทำของกองทุนหรือผู้จัดการกองทุน สำหรับการขายหุ้นของบริษัท ก. ก็ต้องการปรับรูปแบบการดำเนินธุรกิจบริษัท ก. และเพิ่มสภาพคล่องในการบริหารจัดการเงินทุนในธุรกิจ ซึ่งก็เป็นลักษณะการดำเนินธุรกิจทั่วไปของกองทุน ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงถือว่ามีความจำเป็นตามควรทางธุรกิจและประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ

๒. การไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง

การรวมธุรกิจในกรณีนี้ไม่ทำให้ผู้ขออนุญาตมีส่วนแบ่งตลาดหรืออำนาจเหนือตลาดในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (Peritoneal Dialysis: PD) เพิ่มขึ้น และไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างตลาดหรือก่อให้เกิดการกระจุกตัวของตลาดเพิ่มสูงขึ้น จากการวิเคราะห์ผลกระทบต่อการแข่งขันในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้องในประเทศไทย พบว่า การรวมธุรกิจในกรณีนี้ไม่ก่อให้เกิดอุปสรรคการเข้าสู่ตลาดของผู้ประกอบธุรกิจรายใหม่และการขยายตัวของคู่แข่งในตลาด และไม่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันจากผู้ประกอบธุรกิจที่รวมธุรกิจ (Non - Coordinated Effect) และไม่ส่งผลกระทบต่อการแข่งขันจากการร่วมมือกันกับผู้ประกอบธุรกิจรายอื่น (Coordinated Effect) ในทางที่มิชอบ เนื่องจากผู้ขออนุญาตและผู้ถูกรวมธุรกิจไม่มีการประกอบธุรกิจที่แข่งขันในตลาดเดียวกัน (Non - Overlapping) และไม่ได้ประกอบธุรกิจอยู่ในห่วงโซ่อุปทานเดียวกัน อีกทั้งมูลค่าตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้องในประเทศไทยประมาณ ๓,๒๖๒.๖๘ ล้านบาท ซึ่งถือว่าเป็นมูลค่าน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมของประเทศ (GDP) ของประเทศไทยซึ่งอยู่ที่ประมาณ ๑๗ ล้านล้านบาท ดังนั้น การรวมธุรกิจในกรณีนี้จึงไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง

๓. การไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภค

การรวมธุรกิจในกรณีนี้เป็นการรวมธุรกิจในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) โดยผู้ประกอบธุรกิจจะติดต่อซื้อขายกับผู้ประกอบธุรกิจด้วยกันเอง (Business to Business) ซึ่งลูกค้าโดยตรงของธุรกิจดังกล่าวคือ โรงพยาบาลหรือบริษัทผู้จัดจำหน่าย (Distributor) ซึ่งยังไม่ใช่เป็นผู้บริโภคขั้นสุดท้ายโดยตรง แต่ลูกค้ากลุ่มดังกล่าวก็มีความเชื่อมโยงทางตรงกับผู้บริโภคขั้นสุดท้ายในการนำผลิตภัณฑ์ดังกล่าวไปใช้ในกระบวนการรักษาบำบัดทดแทนไตของผู้ป่วยโรคไต จะเห็นว่าการรวมธุรกิจในกรณีนี้มีความเชื่อมโยงผู้บริโภคขั้นสุดท้ายในทางอ้อม ซึ่งผลกระทบที่อาจจะเกิดขึ้นต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคมีความเป็นไปได้แต่น้อย เนื่องจากอำนาจของลูกค้าโดยตรงของธุรกิจดังกล่าวอาจยังสามารถกดดันการแข่งขันในตลาดผลิตภัณฑ์การล้างไตทางช่องท้อง (PD) ได้อยู่ เพื่อให้รักษาระดับราคาและคุณภาพให้อยู่ในระดับที่มีการแข่งขันกันระหว่างผู้ประกอบธุรกิจในตลาดดังกล่าว ทั้งนี้ การรวมธุรกิจในกรณีนี้ไม่ได้ส่งผลให้ผู้ขออนุญาตมีอำนาจเหนือตลาดเพิ่มขึ้น และไม่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างตลาด รวมถึงไม่ก่อให้เกิดการลดการแข่งขันในตลาดอย่างมีนัยสำคัญ อันจะส่งผลกระทบผ่านลูกค้าไปยังผู้บริโภคขั้นสุดท้าย ดังนั้น การรวมธุรกิจครั้งนี้จึงไม่ส่งผลกระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

ประเด็นวินิจฉัยที่ ๕

การพิจารณาว่าการรวมธุรกิจระหว่างบริษัท ช. และกลุ่มบริษัท ว. เห็นควรได้รับการอนุญาตให้รวมธุรกิจหรือไม่ และในกรณีที่อนุญาตให้รวมธุรกิจ จะกำหนดระยะเวลาหรือเงื่อนไขใด ๆ ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตต้องปฏิบัติตามมาตรา ๕๒ วรรคสาม แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ หรือไม่

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้พิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจทั้งในข้อเท็จจริงและข้อกฎหมายตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้วเห็นว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวมีความจำเป็นตามควรทางธุรกิจและประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ของผู้บริโภคส่วนรวม

ดังนั้น คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงมีมติอนุญาตให้รวมธุรกิจระหว่างบริษัท ช. และกลุ่มบริษัท ว.

คำสั่งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า ได้พิจารณาคำขออนุญาตรวมธุรกิจทั้งในข้อเท็จจริง และข้อกฎหมายตามมาตรา ๕๒ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ แล้ว เห็นว่า การรวมธุรกิจดังกล่าวมีความจำเป็นตามควรทางธุรกิจและประโยชน์ต่อการส่งเสริมการประกอบธุรกิจ ไม่ก่อให้เกิดความเสียหายต่อเศรษฐกิจอย่างร้ายแรง และไม่กระทบต่อประโยชน์สำคัญอันควรมีควรได้ ของผู้บริโภคส่วนรวม

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๗ (๑๕) ประกอบมาตรา ๕๑ วรรคสอง แห่งพระราชบัญญัติ การแข่งขันทางการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าจึงมีมติเป็นเอกฉันท์อนุญาตให้รวมธุรกิจ ระหว่างบริษัท ช. และกลุ่มบริษัท ว. โดยไม่กำหนดระยะเวลาหรือเงื่อนไข

ทั้งนี้ ให้ผู้ประกอบธุรกิจที่ได้รับอนุญาตรวมธุรกิจรายงานผลการรวมธุรกิจให้สำนักงาน คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าทราบภายในสามสิบวันนับแต่วันที่รวมธุรกิจแล้วเสร็จ และต้องไม่กระทำการใด ที่เป็นข้อห้ามของผู้ประกอบธุรกิจซึ่งมีอำนาจเหนือตลาดตามมาตรา ๕๐ แห่งพระราชบัญญัติการแข่งขัน การการค้า พ.ศ. ๒๕๖๐

ในกรณีที่ผู้ประกอบธุรกิจซึ่งได้รับแจ้งคำสั่งคณะกรรมการการแข่งขันทางการค้าและไม่เห็นด้วย กับคำสั่งนี้ มีสิทธิฟ้องคดีต่อศาลปกครองภายในหกสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งคำสั่ง

คณะกรรมการการแข่งขันทางการค้า

๑๒ ธันวาคม ๒๕๖๗